

กลอนคู่รูปแบบอิงเหลียนในวัดคณะสงฆ์จีนนิกาย กรณีศึกษาวัดฉือฉาง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา¹

หลี่เซี่ยวเซี่ยว*, กนกพร นุ่มทอง**, ศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม**

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อีเมล : xiaoxiao.l@ku.th, kanokporn.n@ku.th, siriwan.l@ku.th

รับบทความ: 28 สิงหาคม 2566

แก้ไขบทความ: 18 ธันวาคม 2566

ตอบรับบทความ: 19 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ : กลอนคู่รูปแบบอิงเหลียน (楹联) เป็นกลอนคู่ที่เขียนด้วยตัวอักษรภาษาจีน ซึ่งติดหรือสลักอยู่บนเสา การแต่งกลอนคู่รูปแบบอิงเหลียนถือว่าเป็นลักษณะคำประพันธ์พิเศษอย่างหนึ่งของจีน เน้นความสมดุล มีตัวจำนวนตัวอักษรเท่ากันทั้งสองวรรค โดยวรรคแรกอยู่ทางฝั่งขวา วรรคที่สองอยู่ทางฝั่งซ้าย กลอนคู่รูปแบบอิงเหลียนสามารถพบเห็นได้ในวัดจีนเกือบทุกแห่งในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้ได้สำรวจและเก็บข้อมูลอิงเหลียนทั้งหมดที่ปรากฏในวัดฉือฉาง ซึ่งเป็นวัดจีนที่มีชื่อเสียงในจังหวัดสงขลา โดยจากการศึกษาการแปลความหมาย ศึกษาโครงสร้าง และประเมินคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของอิงเหลียน ทำให้ทราบว่า วัดฉือฉางมีประวัติศาสตร์ยาวนาน แต่ประวัติศาสตร์บางส่วนไม่ได้มีการบันทึกไว้เป็นต้นว่า ประวัตินักแต่งอิงเหลียน เจ้าอาวาสรุ่นแรก เนื่องจากความสามารถทางภาษาจีนของผู้แต่งรุ่นหลังลดลง อิงเหลียนที่ปรากฏในวัดจึงมีการเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย โครงสร้าง อนึ่ง ตามทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและทฤษฎีสื่อของแมคลูฮัน วัฒนธรรมจะปรับตัวตามการพัฒนาของสังคม อิงเหลียนในวัดฉือฉางจึงได้เปลี่ยนจากสื่อเย็นเป็นสื่อร้อนเพื่อให้คงอยู่และเผยแพร่ต่อไปในสังคมประเทศไทย

คำสำคัญ : กลอนคู่รูปแบบอิงเหลียน; วัดฉือฉาง; ความหมาย; ฉันทลักษณ์; คุณค่า

* First author

E-mail address: xiaoxiao.l@ku.th

** Corresponding author

E-mail address: kanokporn.n@ku.th, siriwan.l@ku.th

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการกลอนคู่รูปแบบอิงเหลียนในวัดคณะสงฆ์จีนนิกาย” หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมี รศ.ดร.กนกพร นุ่มทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผศ.ดร.ศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

Column Couplets in Thai - Chinese Temple A Case Study of Tsi Shan Temple in the HatYai District Songkhla Province²

Li Xiaoxiao, Kanokporn Numtong, Siriwan Likhidcharoentham
Chinese Section, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University
E-mail: xiaoxiao.l@ku.th, kanokporn.n@ku.th, siriwan.l@ku.th

Received: 28th August 2023

Revised: 18th December 2023

Accepted: 19th December 2023

Abstract: Column couplets are couplets written in Chinese and carved on the column. Column couplets are special type of Chinese verse. The skill of writing Chinese couplets is keeping symmetry, two sentences of couplets must have the same number of characters, and the first sentence is on the right side, the second sentence is on the left side. Column couplets can be found in most of the Thai - Chinese temples in Thailand. This study had investigated Tsi Shan Temple and collected all the column couplets of the temple. Author had translated couplets from Chinese to Thai, studied the structure and assessed the historical value of column couplets, the result shows that Tsi Shan Temple has a long history but the history about the temple abbot who is also the column couplets writer may not have been recorded in the history of the temple. And as the reason of the decline of the author's Chinese proficiency, column couplets of the temple have changed in meaning, structure and historical value with times changing. And with the theory of cross-cultural communication and the theory of Herbert Marshall McLuhan, the medium is the message. Culture always must adapt itself to the development of society. There for, couplets in Tsi Shan temple made a change from the cool medium to the hot medium.

Keywords: Column couplets; Tsi Shan temple; meaning; prosody; literary value

² The article is a part of the Ph.D. thesis entitled “A Study of Couplets in Thai-Chinese Temple”, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University with Assoc. Prof. Dr. Kanokporn Numthong as the main advisor and Asst. Prof. Dr. Siriwan Likhidcharoentham as the coordinate advisor.

泰国华寺中的楹联 以宋卡府合艾区的慈善寺为例

李霄霄, 吴琼, 林饶美

泰国农业大学人文学院东方语言学系

作者的电子邮箱: xiaoxiao.l@ku.th, kanokporn.n@ku.th, siriwan.l@ku.th

收稿日期: 2023年8月28日 修回日期: 2023年12月18日 接受日期: 2023年12月19日

摘要: 楹联是一种贴或刻在楹柱上的对联, 同时也是一种特殊的中文文体。楹联强调对称性, 上下联必须有相同数量的字数, 并且一般把上联放在右边, 下联放在左边。在泰国, 几乎每座华寺都可以见到楹联。本次研究使用现场调查和收集的方法, 取得了位于泰国南部宋卡府慈善寺内的所有楹联。经过对所得楹联意义、联句结构以及历史价值方面的分析, 发现到慈善寺历史悠久, 但有关于楹联作者, 初代主持的历史没有得到记录。此外, 由于后续楹联的作者在中文写作方面能力的欠缺, 寺内楹联在内容和结构上都发生了许多改变。根据跨文化传播和麦可卢汉的媒体理论, 文化往往随着时代和社会的进化而改变。因此, 慈善寺中的楹联文化自然地通过这种适应改变而得以在泰国社会中继续流传下去。

关键词: 楹联; 慈善寺; 意义; 押韵; 价值

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลอนคู่เป็นคำประพันธ์ในภาษาจีนอย่างหนึ่งที่พบเห็นอย่างแพร่หลายในสังคมไทย มีลักษณะวางแยกสองข้างซ้ายขวา เป็นคำประพันธ์ดูลักษณะ ซึ่งสามารถจัดอยู่ในหมู่ เฝียนเหวิน (駢文) หรือเรียกว่า ร้อยแก้วดูลักษณะ (ถาวร ลิกขโกศล, 2009: 134) โดยส่วนใหญ่คนไทยจะทำความรู้จักกับกลอนคู่ในรูปแบบ เกี้ยวฝู้ (พิชณี สวัสดิ์ตยวงศ์, 2004: 46) ซึ่งภาษาจีนกลางเรียกว่า เกาฝู่ (桃符) หรือภาษาไทยจะเรียกว่าป้ายมงคลจีน มีทั้งป้ายเดี่ยวและป้ายคู่ ในสมัยราชวงศ์ซ่ง การใช้กลอนคู่จีนแทนที่เกาฝู่เป็นที่แพร่หลายทั่วไป กล่าวคือ กลอนคู่จีนพัฒนามาจากเกาฝู่ เกาฝู่เป็นต้นแบบของกลอนคู่จีน (王永寬, 2011: 9-11) กลอนคู่จีนสามารถเขียนบนกระดาษหรือสลักบนป้ายไม้ได้ กลอนคู่ที่เขียนบนกระดาษ ส่วนใหญ่เป็นกระดาษสีแดง จะนิยมนำมาติดประตูหน้าบ้านทั้งสองข้าง โดยเฉพาะในช่วงตรุษจีน คนจีนเชื่อว่าสีแดงสามารถปัดเป่าสิ่งชั่วร้าย และสิ่งอัปมงคล ส่วนกลอนคู่สามารถนำโชคลาภเข้ามาสู่ครอบครัวได้ ด้วยเหตุว่ากระดาษที่นำมาเขียนกลอนคู่จะเสื่อมสภาพภายในระยะเวลาไม่นาน จึงมีการเปลี่ยนกลอนคู่ใหม่ตามกาลเวลาและวาระโอกาส ส่วนกลอนคู่ที่เขียนหรือสลักบนป้ายไม้หรือเสานั้น จะพบเห็นในบ้านจีนโบราณ ศาลเจ้าและวัด ด้วยเหตุว่ากลอนคู่ประเภทนี้ส่วนใหญ่ปรากฏบนเสา จึงได้ชื่อเรียกในภาษาจีนกลางว่า อิ่งเหลียน (楹聯) อิ่ง แปลว่า เสาเอกของห้องโถงใหญ่ เหลียน แปลว่า กลอนคู่

ถึงแม้ว่าเกาฝู่ ป้ายมงคลจีนหรือตุ้ยเหลียนได้พบเห็นในภาษาไทยบ้างแล้ว แต่คำว่าอิ่งเหลียนยังไม่เคยพบเจอในงานวิชาการภาษาไทยแต่อย่างใด งานวิจัยที่ศึกษาถึงความหมายกลอนคู่จีนมีอยู่แค่บทเดียว โดยผู้วิจัยชื่ออรรถัย มิ่งมิตรสุภาพร หัวข้องานวิจัย การศึกษาความหมายและโครงสร้างของคำกลอนคู่ (หม่อฮั่วกั๋วเหลียง) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี กลอนคู่ประเภทนี้จะมีลักษณะโครงสร้างที่เรียบง่าย แต่ละบทมีความหมายซ้ำ ๆ กัน แท้จริงแล้ว สถานที่ที่มีกลอนคู่จีนจำนวนมากที่สุด คือ วัดจีน รวมทั้งวัดพุทธมหายานและวัดศาสนาเต๋า วัดจีนจะสร้างในรูปแบบบ้านจีนโบราณ สถาปัตยกรรมเน้นความสมมาตร มีเสาเรือนจำนวนมาก ทั้งภายนอกและภายในอุโบสถ ซึ่งเหมาะกับการวางป้ายอิ่งเหลียน นอกจากจำนวนของอิ่งเหลียนที่มากแล้ว อิ่งเหลียนในวัดจีนส่วนใหญ่ยังมีความหมายที่ลึกซึ้ง ผู้แต่งอิ่งเหลียนเป็นผู้ที่มีความรู้หรือผู้มีชื่อเสียงในสังคมทั้งไทยและจีน ดังนั้น อิ่งเหลียนในวัดจีนของประเทศไทยจึงเป็นวรรณกรรมจีนที่ควรศึกษา

อย่างไรก็ตาม อิ่งเหลียนในวัดจีนได้บันทึกประวัติของวัดและผู้แต่งไว้ เป็นข้อมูลที่สำคัญมากกับการทำวิจัยทางวิชาการ แต่จากประสบการณ์สำรวจพื้นที่ของผู้วิจัยแล้ว ปรากฏว่าอิ่งเหลียนในวัดจีนแต่ละแห่งยังไม่ได้รับการอนุรักษ์ที่ดีพอ เช่นที่หน้าประตูชิงฝูถัน (清福壇) ในวัดมังกรกมลาวาส ตัวอักษรของกลอนคู่ด้านซ้ายสี่เริ่มหลุดลอก ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถช่วยให้ชาวไทยรู้จักกับวรรณกรรมกลอนคู่ในรูปแบบอิ่งเหลียนมากขึ้น จนตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปะอิ่งเหลียน และช่วยให้นักวิชาการในประเทศไทยเกิดความสนใจในอิ่งเหลียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

2. ประวัติของวัดฉือฉาง

วัดฉือฉาง (慈善寺) ตั้งอยู่ที่ 118 ถนนสุขุมสารรังสรรค์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เดิมเป็นศาลเจ้าล่อโจ้ว (呂祖) โดยนายกิมย้ง แซ่ซ้อ คหบดีชาวหาดใหญ่ ผู้มีศรัทธาอุปถัมภ์ให้ถูกศุลกากรประโยชน์ ได้อุทิศที่ดินสร้างเป็นศาลเจ้า เพื่อให้ประชาชนได้สักการบูชา (พระภาณวฑฒน์ เลิศประเสริฐพันธ์, 2018: 128) และเริ่มก่อสร้างในปี ค.ศ. 1936 โดยแก๊งตั้งแซ่เล่า ชาวจีนที่เข้ามาทำค้าขายในเมืองหาดใหญ่ ต่อมาในปี ค.ศ. 1937 พระอาจารย์เย่วจง (月宗) ชาวมณฑลหูหนาน ประเทศจีน ได้จาริกเข้ามาที่หาดใหญ่ และปฏิสังขรณ์ก่อสร้างเสนาสนะถาวรวัตถุให้เจริญเรื่อยมา และสถาปนาเป็นวัดในคณะสงฆ์จีนนิกายชื่อ วัดฉือฉาง หรือ วัดกุศลเมตตาธรรม โดยได้ขึ้นทะเบียนเป็นวัดสังกัดคณะสงฆ์จีนในปี ค.ศ. 1963 พระอาจารย์จ๋วยจง (ภาษาจีนกลางอ่านว่า เย่วจง) ถึงแก่มรณภาพลงในปี ค.ศ. 1971 (สุพจน์ อภิญญานนท์, 2000: 15)

เจ้าคณะใหญ่จีนนิกายพระอาจารย์โพธิ์แจ้ให้ลูกศิษย์อีเม้งมาที่ วัดฉือฉาง เพื่อดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสของวัดนี้ อาจารย์อีเม้งมรณภาพในปี ค.ศ. 1974 ทางสำนักคณะสงฆ์จีนนิกายจึงแต่งตั้ง พระอาจารย์เย็นเข้า เป็นเจ้าอาวาสวัดสืบต่อมา (พระภาณุวัฒน์ เลิศประเสริฐพันธ์, 2018: 128)

เมื่อปี ค.ศ. 1988 หาดใหญ่เกิดภัยน้ำท่วมใหญ่ขึ้น วัดฉือฉางได้รับความเสียหายอย่างหนักจนถึงขั้นไม่สามารถซ่อมแซมได้ กรรมการวัดจึงตัดสินใจรื้ออาคารเก่าออกทั้งหมดในปี ค.ศ. 1991 และก่อสร้างอุโบสถใหม่ในปี ค.ศ. 1996 (อ้างอิงจากป้ายประวัติวัดฉือฉาง ภาพด้านล่าง) จากการสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัยพบว่า มีเสาจำนวน 8 ต้น ตั้งอยู่ที่ซ้ายขวาสองข้างของหน้าประตูอุโบสถ ข้างละ 4 ต้น จากการตรวจสอบสภาพของเสา ปรากฏว่าเสา 8 ต้นนี้มีรอยแตกเล็กน้อยและเป็นสีแดง ซึ่งแตกต่างจากตัวอาคารและเสาอื่นที่เป็นสีขาว เชื่อว่าเป็นเสาดันเก่าที่เก็บมาจากวิหารหลังที่ประสบภัยน้ำท่วม นอกจากนี้รูปเคารพองค์เทพกวนอูและไฉ่ซิงเอี้ยอาจจะเป็นรูปเก่าเหมือนกัน เนื่องจากสีของไม้ซีดลงและมีการออกแบบต่างจากรูปองค์เทพอื่น อั้งเหลียนที่เหลืองก็จะเป็นอั้งเหลียนที่แต่งขึ้นใหม่ แม้วัดฉือฉางเป็นวัดที่มีประวัติยาวนาน แต่มีการก่อสร้างอุโบสถใหม่ ดังนั้น อั้งเหลียนในวัดนี้จึงมีทั้งอั้งเหลียนที่มาจากตัววิหารเก่าและอั้งเหลียนที่แต่งใหม่ ถือว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของวัดฉือฉาง

ภาพที่ 1 ป้ายประวัติวัดฉือฉาง
ภาพถ่ายโดย หลีเซียวเซียว (ถ่ายเมื่อ 3 มกราคม 2566)

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้คือ อั้งเหลียนที่ปรากฏอยู่ในวัดฉือฉาง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 14 บท โดยแบ่งออกเป็น ที่ประตูทางเข้าวัด 1 บท ที่เจดีย์บูรพาจารย์ 1 บท เสาเอกของหน้าอุโบสถ 7 บท และ หน้ารูปเคารพองค์เทพ 5 บท

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะใช้ทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและทฤษฎีสื่อของแมคลูฮานเป็นเครื่องมือ เพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงของอั้งเหลียนในวัดฉือฉาง

1. ทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ตามทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมต้องมีลักษณะ 6 ประการ ได้แก่

1. วัฒนธรรมได้มาโดยการศึกษา
2. วัฒนธรรมสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น
3. พื้นฐานของวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับสัญญา
4. วัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงง่าย
5. วัฒนธรรมเป็นระบบที่สมบูรณ์
6. วัฒนธรรมมีความสามารถในการปรับตัวสูง (Larry A Samovar & Richard E Porter, 2010: 27-34)

2. ทฤษฎีสื่อ

นักปรัชญา McLuhan ได้ให้คำนิยามสื่อไว้ว่า สื่อสามารถแบ่งออกเป็นได้สองประเภท คือสื่อเย็นและสื่อร้อน (Herbert Marshall McLuhan, 2000: 2) สื่อเย็นคือสื่อที่มีความคมชัดต่ำ เช่น บทความ โทรทัศน์ โทรทัศน์ คำพูด เพราะมีความคมชัดต่ำ ผู้รับสารจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการพยายามให้ได้ข่าวสารที่สมบูรณ์ ทำให้มีโอกาสที่จะสามารถเข้าไปเพิ่มเติมเนื้อหาที่ขาดหายหรือไม่ละเอียดได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับสื่อร้อน เช่น ตัวอักษร การพิมพ์ วิทยุ ภาพยนตร์ ล้วนเป็นสื่อร้อน เนื่องจากการส่งข้อความที่มีความละเอียดสูงให้กับผู้รับสาร และผู้รับสารไม่ได้มีส่วนร่วมในการส่งสาร ไม่ต้องใช้ความพยายามใดเพื่อให้ได้รับสารที่สมบูรณ์ ดังนั้นผู้รับสารจึงถูกยึดโอกาสในการเพิ่มเติมเนื้อหา และไม่ได้มีเวลาคิดกับสื่ออื่น ๆ

วัตถุประสงค์

วิเคราะห์โครงสร้าง ศึกษาลักษณะ ความหมาย คุณค่าด้านประวัติศาสตร์และด้านวัฒนธรรมของกลอนคู่รูปแบบ อิงเหลี่ยมที่ปรากฏในวัดฉือฉาง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หาข้อมูลเกี่ยวกับวัดฉือฉางและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
2. สำรวจพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและถ่ายรูปอิงเหลี่ยมในวัดฉือฉาง
3. ถอดอักษรจีนในรูปอิงเหลี่ยมและแปลความหมายเป็นภาษาไทย
4. วิเคราะห์อิงเหลี่ยม จากโครงสร้างการประพันธ์และฉันทลักษณ์ การแปลความหมายตามคำและประโยค

การเลือกใช้คำศัพท์ในตำแหน่งเดียวกันของอิงเหลี่ยมทั้งสองวรรค รวมถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การถ่ายถอดเสียงเป็นภาษาไทยโดยยึดตามเกณฑ์การถ่ายถอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทยของคณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารภาษาจีน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปีพุทธศักราช 2543 เป็นหลัก แต่ปรับให้ง่ายลงตามข้อ 3.2 ในเกณฑ์ดังกล่าวซึ่งอนุโลมให้ถอดเสียง zh ch sh เป็น จ; ช/ฉ; ส/ซ โดยไม่ขีดเส้นใต้ก็ได้ ส่วนคำที่ใช้แพร่หลายแล้วในภาษาไทยใช้ตามความนิยมเดิม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้อักษรจีนไว้ในวงเล็บเมื่อปรากฏเป็นครั้งแรก เพื่อให้เป็นการสะดวกต่อการค้นคว้า

2. เนื่องจากตัวอักษรจีนที่เขียนอิงเหลี่ยมเป็นอักษรจีนตัวเต็ม ดังนั้นเพื่อเอกภาพทางภาษา ผู้วิจัยจึงใช้อักษรจีนตัวเต็มในส่วนที่เป็นข้อความภาษาจีนทั้งหมด

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความหมายและโครงสร้างของอิงเหลียนในวัดฉือฉาง

การแต่งอิงเหลียนจะไม่เน้นความถูกต้องทางไวยากรณ์ แต่มุ่งเน้นความสมมาตรของโครงสร้างและระเบียบเสียงฉันทลักษณ์เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ผู้วิจัยได้แยกประโยคตามคำศัพท์ ระบุประเภทคำและแปลความหมายตามคำ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้แปลความหมายตามประโยค เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสาระสำคัญของอิงเหลียนได้ดีขึ้น

ลำดับอิงเหลียนในตารางจะเรียงตามลำดับรูปภาพอิงเหลียนในวัดฉือฉางที่แสดงอยู่ในภาคผนวก

ตารางที่ 1 ตารางแสดงความหมายและโครงสร้างของอิงเหลียนในวัดฉือฉาง

ลำดับ	อิงเหลียนที่ปรากฏในวัดฉือฉาง	โครงสร้างการประพันธ์	การแปลตามคำ	การแปลตามประโยค	หมายเหตุ
1	龍 躍 千峰 山 高 氣勢 偉	นาม กริยา นาม นาม คุณศัพท์ นาม คุณศัพท์	มังกร บินข้าม ยอดเขานับพัน ภูเขา สูง ลักษณะพลัง ยิ่งใหญ่	มังกรบินข้ามยอดเขา นับเป็นพัน ภูเขาที่สูงตระหง่าน	
	萬民 安樂 慶 日月 增 輝	นาม คุณศัพท์ กริยา นาม กริยา นาม	ผู้คนนับหมื่น อยู่เย็นเป็นสุข ชีวิตสงบสุข ฉลอง พระอาทิตย์และพระจันทร์ เพิ่ม ความสว่าง	ประชาชนเต็มเปี่ยมไปด้วย ความสุข เฉลิมฉลองแสงอันพร่าง พราว ของพระอาทิตย์และ พระจันทร์	
2	開花 只為 因緣 結	กริยา กริยา นาม กริยา	บาน ดอกไม้ เพื่อ เหตุปัจจัย ออกผล	ดอกไม้ที่บ้านสะพรั่ง เพียงเพื่อเหตุปัจจัยเกิดขึ้น	
	山果 長留 後世 嘗	นาม กริยา นาม กริยา	ผลไม้ป่า อยู่ยาวนาน รุ่นหลัง ชิม	ผลแห่งบุญคุณอยู่ชั่ว วัน รุ่น ลูกหลานได้ชิม	

ลำดับ	อิงเหลียนที่ปรากฏในวัตถุอ้างอิง	โครงสร้างการประพันธ์	การแปลตามคำ	การแปลตามประโยค	หมายเหตุ
3	釋尊 佛法 齊天	นาม นาม คุณศัพท์ นาม	พระพุทธเจ้า ธรรมะ เสมอเท่า ฟ้า	ธรรมะของพระพุทธเจ้า เปรียบตั้งสรวงสวรรค์	
	呂祖 仙風 化俗	นาม นาม กริยา นาม	อาจารย์ลือโจ้ว ลักษณะเป็นเซียน ปรับเปลี่ยน ประเพณี	วิชาแห่งเซียนลือโจ้ว ปรับเปลี่ยนประเพณี	
4	禪境 尚遺 道風	นาม วิเศษณ์ กริยา นาม	ภูมิแห่งฌาน ยัง ตกทอด จิตวิญญาณแห่งเต๋า	ภูมิแห่งการทำสมาธิ ยังคงมีร่องรอยของลัทธิเต๋า	
	梵宮 曾駐 仙聖	นาม วิเศษณ์ กริยา นาม	วิหารแห่งพระพุทธเจ้า เคย อยู่อาศัย เทพเจ้า	วิหารของพระพุทธเจ้า ยังเคยมีเทพเทวดาพำนัก อยู่	
5	佛陀 梵諦 化民	นาม นาม กริยา นาม	พระพุทธเจ้า ธรรมะ ปรับเปลี่ยน ประชาชน	พระพุทธเจ้าเผยแพร่ธรรมะ เพื่อสั่งสอนประชาชน	
	道聖 仙經 顯教	นาม นาม กริยา นาม	นักปราชญ์เต๋า คัมภีร์เซียน แสดงออก ศาสนา	นักปราชญ์นำคัมภีร์เซียน เต๋า เพื่อเผยแพร่ศาสนา	
6	藥爐 丹鼎 傳經 仍賴 一床書	นาม นาม กริยา วิเศษณ์ กริยา นาม	เตายา เตาหลอม เผยแพร่ธรรมะ ยัง พึ่ง หนังสือกองอยู่บนเตียง	เตาหลอมหม้อยา เผยแพร่ธรรมะ ยังต้องพึ่งพาหนังสืออยู่บน เตียง	ผู้วิจัยเพิ่มเติมคำว่า 傳經 เข้าไป เนื่องจากข้อความเดิม หายไป

ลำดับ	อิงเหลียนที่ปรากฏในวัตถุอ้างอิง	โครงสร้างการประพันธ์	การแปลตามคำ	การแปลตามประโยค	หมายเหตุ
	野鶴 孤雲 衛道 尚 提 三尺劍	นาม นาม กริยา วิเศษณ์ กริยา นาม	นกกระเรียนป่า เมฆโดดเดี่ยว พิทักษ์ธรรม ยัง ถือ ดาบยาวสามฟุต	นกกระเรียนป่า เมฆโดดเดี่ยว พิทักษ์ธรรม ยังต้องถือดาบยาวสามฟุต	
7	終南 證道 詩酒 神仙	นาม กริยา นาม นาม	ภูเขางงหนาน บรรลุลัทธิเต๋า กวีและสุรา เขียน	บรรลุลัทธิเต๋าที่ภูเขางง หนาน กลายเป็นเขียนแห่งกวี และเขียนแห่งสุรา	
	京兆 名家 清廉 令尹	นาม กริยา นาม นาม	นครหลวง ตระกูลที่มีฐานะ ชื่อสัตย์และสุจริต นายกเทศมนตรี	ตระกูลที่มีฐานะเป็นนายก ที่ ชื่อสัตย์และสุจริตอยู่นคร หลวง	
8	十二 證 因緣 七層寶塔 標 孤影	เลข กริยา นาม ลักษณนาม กริยา นาม	สิบสอง ยืนยัน เหตุปัจจัย เจตีย์เจ็ดชั้น ปรากฏขึ้น เงาที่โดดเดี่ยว	ตระหนักถึงเหตุปัจจัยทั้ง สิบสอง เงาที่โดดเดี่ยวสะท้อนบน เจตีย์เจ็ดชั้น	
	三千 開 世界 一杵清鐘 透 夕陽	เลข กริยา นาม ลักษณนาม กริยา นาม	สองพัน เปิด โลก ระฆังหนึ่งลูก ทะเล พระอาทิตย์ตก	สามพันโลก นำสู่โลกอันกว้างไพศาล มีระฆังลูกหนึ่งทะเลแสง ของตะวันในยามสายัณห์	ตัวอักษรในรูปถ่ายเป็น สอง (二) แต่ถ้าตามความหมาย บริบท และเสียงฉันทลักษณ์ ควรเป็น สาม (三) หากสังเกต จะเห็นรอยขีดเก่าอยู่ตรง ข้อต่อระหว่างเสาต้นเก่า กับหัวเสาที่สร้างใหม่

ลำดับ	อิงเหลียนที่ปรากฏในวัดฉือฉาง	โครงสร้างการประพันธ์	การแปลตามคำ	การแปลตามประโยค	หมายเหตุ
9	早歲 登科 中年 悟道 一夢黃梁 曾 覺世	นาม กริยา นาม กริยา นาม วิเศษณ์ กริยา	วัยหนุ่ม ได้รับเป็นราชบัณฑิต วัยกลาง บรรลุนิยาม ฝันข้าวฟ่าง เคย ตรัสรู้	ได้รับเป็นราชบัณฑิตเมื่อวัย หนุ่ม รู้แจ้งเห็นจริงในวัยกลางคน ปรากฏทุกสิ่งเป็นแค่ ความฝันยามดื่มข้าวฟ่าง	มาจากสำนวนจีน หวงเหลียงอี่เม้ง (黃梁一 夢) นิยายเรื่อง 枕中記 ในสมัยราชวงศ์ถัง
	始志 學儒 終途 歸佛 千年丹鼎 在 修身	นาม กริยา นาม กริยา นาม กริยา กริยา	ความปรารถนาแรกเริ่ม ศึกษาลัทธิขงจื้อ ปลายทาง กลับคืนสู่พุทธศาสนา เตาหลอมพันปี อยู่ที่ ฝึกฝนตนเอง	เริ่มต้นปรารถนาศึกษาลัทธิ ขงจื้อ จุดหมายปลายทางกลับคืน สู่ พระพุทธศาสนา ฝึกฝนตนเองเหมือน ทำยาอายุวัฒนะ ในเตาหลอมพันปี	
10	仁德 昭垂 良藥 良言 醫 世病	นาม กริยา นาม นาม กริยา นาม	ความเมตตาคุณธรรม อยู่ยั่งยืน ยาดี คำดี รักษา โรคทั้งหลาย	ความเมตตาคุณธรรมอยู่ ยั่งยืน ยาดีและคำดีรักษาโรค ทั้งหลาย	
	慈恩 廣布 為仙 為帝 解 民艱	นาม กริยา นาม นาม กริยา นาม	ความเมตตากรุณา แผ่พรอย่างกว้างขวาง เพื่อเสียน เพื่อจักรพรรดิ แก้ไข ความลำบากของประชาชน	ความเมตตากรุณา แผ่ขยายไปทั่วถึง ช่วยเสียนและช่วย จักรพรรดิ แก้ไขปัญหาความ ยากลำบาก ของประชาชน	
11	萬古 丹心 明 日月	นาม นาม กริยา	กาลเวลานับหมื่นปี จิตใจอันจงรักภักดี ส่องสว่าง	จิตใจอันจงรักภักดี ตลอดกาลเป็นหมื่นปี	

ลำดับ	อิงเทียบที่ปรากฏในวัตถุอ้างอิง	โครงสร้างการประพันธ์	การแปลตามคำ	การแปลตามประโยค	หมายเหตุ
		นาม	พระอาทิตย์และพระจันทร์	สว่างดังดวงอาทิตย์และดวงจันทร์	
	千年 義氣 表 春秋	นาม นาม กริยา นาม	พันปี ความซื่อสัตย์ แสดงออก ฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง	คลองธรรม แสดงให้เห็นเป็นพันปี	ปฏิบัติคลองธรรม หมายความว่า ต้องซื่อสัตย์ต่อเพื่อน การทำเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม
12	財源 廣進 千家 福	นาม กริยา นาม คุณศัพท์	เงินทอง เข้ามา ครอบครัวนับพัน ความสุข	เงินทองไหลมาเทมา ครัวเรือนนับพัน มีความสุข	
	神恩 浩蕩 萬民 安	นาม คุณศัพท์ นาม คุณศัพท์	บุญคุณของเทพเจ้า ยิ่งใหญ่ ประชาชนนับหมื่น สงบสุข	บุญคุณของเทพเจ้า ยิ่งใหญ่เกรียงไกร ประชากรนับหมื่น ใช้ชีวิตอย่างสงบสุข	
13	拈 南海 地湧 普陀山 仙露 灑 楊枝 昭回 雲漢	กริยา นาม กริยา นาม นาม กริยา นาม กริยา นาม	จับ ทะเลใต้ โผล่ออกมา เขาผู้ถั่ว น้ำมนต์ สาต กิ่งต้นพอลาร์ ส่งแสงวิบวับ ทางช้างเผือก	เจ้าแม่กวนอิมที่ครองทะเลใต้ ออกมาที่เขาผู้ถั่ว น้ำมนต์ทิพย์ สาตกิ่งไม้ต้นพอลาร์ ดวงดาวในดาราจักร ส่งแสงวิบวับ	มาจากคำภีร์ ซือจิง (詩經) อวินอัน (雲漢) จั่วป้อวินอัน (倬彼雲漢) เงาหุยอิ้วเทียน (昭回於天)

ลำดับ	อิงเหลียนที่ปรากฏในวัดฉือฉาง	โครงสร้างการประพันธ์	การแปลตามคำ	การแปลตามประโยค	หมายเหตุ
	現 大士 身說 菩提法 慈航 泛 蓮葉 悲憫 人天	กริยา นาม กริยา นาม นาม กริยา นาม กริยา นาม	ปรากฏ พระโพธิสัตว์ แสดงธรรม ธรรมะ ความเมตตา เดินเรือ ใบบัว เวทนา สรรพโลก	พระโพธิสัตว์ปรากฏกายขึ้น และแสดงธรรมเทศนา เดินเรืออย่างมีความเมตตา อยู่บนใบบัว เวทนาแก่สรรพโลก	
14	福德 留 千古	นาม กริยา นาม	กุศลคุณธรรม สืบต่อ พันปี	กุศลคุณธรรมมีความเจริญ ยั่งยืน	
	威靈 鎮 一方	นาม กริยา นาม	จิตวิญญาณแห่งความ ยิ่งใหญ่ ปกครองเขตพื้นที่	จิตวิญญาณแห่งความ ยิ่งใหญ่ ปกครองดินแดน	

2. การวิเคราะห์อิงเหลียนในวัดฉือฉาง

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์อิงเหลียนจาก 3 ด้าน ได้แก่ 1. โครงสร้าง 2. การใช้คำศัพท์ 3. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

2.1 โครงสร้าง

โครงสร้างของอิงเหลียนที่ดีจะมีรูปลักษณ์ความสมมาตร ฟังแล้วมีความไพเราะรื่นหู อ่านแล้วจำได้ขึ้นใจ นี้ก็ถึงแล้วได้แรงบันดาลใจเสมอ (柳红玲, 2011: 160) ยึดตามกฎคู่ยั้ง (對仗) ซึ่งมี 3 ประการ คือ 1. อิงเหลียนต้องมีจำนวนตัวอักษรที่เท่ากันทั้งสองวรรค 2. ตำแหน่งเดียวกันของทั้งสองวรรคจะใช้คำประเภทเดียวกัน เช่น คำนามกับคำนาม โดยคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ถือว่าเป็นคำประเภทเดียวกัน 3. ตำแหน่งเดียวกันของทั้งสองวรรคจะใช้คำที่มีฉันทลักษณ์ตรงกันข้ามกัน ฉันทลักษณ์ในที่นี้ คือ เสียงวรรณยุกต์ที่ใช้ในบทร้อยกรองของจีน เสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีนโบราณประกอบด้วย ผิงสี่ซี้วู่ (平上去入) โดยจัดเสียง ผิง (平) อยู่ในเสียงฉันทลักษณ์ ผิง (平) และจัด สี่ซี้วู่ (上去入) อยู่ในเสียงฉันทลักษณ์ เจ้อ (仄) โดยหากเทียบเคียงกับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีนปัจจุบันแบบไม่เคร่งครัด จะจัดได้ว่าเสียงฉันทลักษณ์ ผิง (平) เทียบได้กับเสียงที่หนึ่ง อินผิง (阴平) และเสียงที่สอง หยังผิง (阳平) ส่วนเสียงฉันทลักษณ์ เจ้อ (仄) เทียบได้กับเสียงที่สาม สี่งเซิง (上声) และเสียงที่สี่ ซี้วู่เซิง (去声) ในภาษาจีนปัจจุบัน ส่วนเสียง รู่ (入) พบในภาษาถิ่นบางพื้นที่เท่านั้น (กัลยาณี กฤตโตปการกิต, 2019: 78)

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับอิงเหลียน คือ ตัวอักษรท้ายสุดของวรรคแรกต้องเป็นเสียงฉันทลักษณ์ เจ้อ (仄) ตัวอักษรท้ายสุดของวรรคที่สองต้องเป็นเสียงฉันทลักษณ์ ผิง (平) ดังนั้น ระเบียบฉันทลักษณ์ของการแต่งอิงเหลียน จะแบ่งเป็น ระเบียบฉันทลักษณ์เคร่งครัด และระเบียบฉันทลักษณ์ไม่เคร่งครัด ระเบียบฉันทลักษณ์เคร่งครัดคือ 1. ตัวอักษรทุก ๆ ตัวในวรรคแรกกับวรรคที่สองต้องมีฉันทลักษณ์ที่ตรงกันข้าม แต่สำหรับกรณีอิงเหลียนใช้ชื่อวัดชื่อองค์เทพเจ้าหรือชื่อพระพุทธเจ้า เป็นตัวอักษรแรกของสองวรรค ตัวแรกของทั้งสองวรรคไม่เป็นไปตามระเบียบฉันทลักษณ์ก็ได้ 2. วรรคแรกต้องลงท้ายด้วยเสียงฉันทลักษณ์ เจ้อ วรรคที่สองต้องลงท้ายด้วยเสียงฉันทลักษณ์ ผิง ส่วนระเบียบฉันทลักษณ์ไม่เคร่งครัด มีแค่ระเบียบข้อที่ 2 เพียงเท่านั้น

2.2 การใช้คำศัพท์

การใช้คำศัพท์ของอิงเหลียนจะต้องเลือกใช้คำที่มีความหมายสอดคล้องกัน ซึ่งหมายความว่าต้องเลือกตามลำดับคำที่เหมือนกันที่อยู่วรรคแรกกับวรรคที่สองและต้องมีความหมายอยู่ในจำพวกเดียวกัน เช่น พระอาทิตย์ รื่อ (日) คู่กับ พระจันทร์ เยว่ (月) ต้นไม้ ชู่ (樹) คู่กับดอกไม้ ฮวา (花) อิงเหลียนที่ดี ควรใช้คำในสุภาชิตหรือสำนวนจีน ซึ่งจะเพิ่มคุณค่าทางวรรณกรรมของอิงเหลียน

2.3 คุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

อิงเหลียนบางบทมีการบันทึกประวัติของวัดหรือผู้แต่ง เนื่องจากอิงเหลียนปรากฏตามวัดจีนที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อย่างสูง สำหรับอิงเหลียนในวัดฉือฉาง ที่มีประวัติยาวนานคือ อิงเหลียนลำดับที่ 6 7 8 9 สำหรับอิงเหลียนลำดับที่ 6 และ 7 ซึ่งมีภาษาจีนระบุไว้ว่าแต่งโดยเจ้าอาวาสเยว่จิง อิงเหลียนลำดับที่ 6 มีค่าสำคัญในวรรคแรกกับวรรคที่สอง คือ กองหนังสือบนเตียง อี้ฉวงชู (一床書) และดาบสามฟุต ซานฉือเจี้ยน (三尺劍) ซึ่งเปรียบการศึกษากับการเป็นทหารได้กล่าวถึงชีวประวัติของบุคคลท่านหนึ่ง ส่วนอิงเหลียนลำดับที่ 7 กล่าวถึงบุคคลหนึ่งที่เดิมทีเป็นขุนนางในกรุงปักกิ่ง ซึ่งต่อมาหลีกเลี่ยงไปใช้ชีวิตในภูเขาเล็ก อาจารย์เยว่จิงจาริกเข้ามายังหาดใหญ่ราวปี ค.ศ. 1937 มรณภาพลงในปี ค.ศ. 1971 ไม่มีข้อมูลบอกปีเกิดของอาจารย์ แต่พอศึกษาจากโครงสร้างและความหมายของอิงเหลียนลำดับที่ 6 และ 7 แล้วแสดงให้เห็นว่าอาจารย์เยว่จิงนั้นได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนแบบเก่ามาอย่างดี ทั้งนี้อิงเหลียนที่ท่านแต่งอาจมาจากประสบการณ์ของท่านเองก็เป็นได้ สำหรับอิงเหลียนลำดับที่ 8 และ 9 สลักชื่อผู้แต่งไว้ว่า จย่าจิงเตอ (賈景德) และ เหียนซีซาน (閻錫山) ซึ่งตรงกับนักการเมืองคนดังชื่อจย่าจิงเตอ (賈景德) (ค.ศ. 1880-1960) และขุนศึกใหญ่ชื่อเหียนซีซาน (閻錫山) (ค.ศ. 1883-1960)

ชื่อจย่าจิงเตอและชื่อเหียนซีซานเป็นชาวมณฑลซันซี เหียนซีซานได้รับการศึกษาแบบเก่าของราชวงศ์ชิงและผ่านการสอบขุนนางของมณฑล ซึ่งอาจเทียบได้กับปริญญาโทในระบบการศึกษาสมัยใหม่ รวมถึงเป็นข้าราชการชั้นสูงหลายตำแหน่งของสาธารณรัฐจีน เช่น เคยเป็นผู้รักษาการแทนประธานาธิบดีในปี ค.ศ. 1949 ต่อมาท่านลาออกจากงานทุกตำแหน่งในปี ค.ศ. 1950 เริ่มใช้ชีวิตเป็นนักประพันธ์จนถึงแก่กรรม (郭憲鈴, 2002) ส่วนจย่าจิงเตอ ท่านเคยผ่านการสอบขุนนางของกรุงปักกิ่ง ได้ลำดับที่ 40 ซึ่งเป็นการสอบรอบสุดท้ายของการสอบขุนนาง หรือระดับปริญญาเอก หากเทียบกับระบบการศึกษาสมัยใหม่ เคยเป็นผู้ช่วยของเหียนซีซาน และดำรงตำแหน่งในอีกหลายตำแหน่งของสาธารณรัฐจีน (周敏, 2011: 232) ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์จีนแล้ว ไม่พบข้อมูลว่า จย่าจิงเตอ และ เหียนซีซาน เคยเดินทางเข้ามายังประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยอ่านอิงเหลียนลำดับที่ 9 แล้ว ปรากฏว่าเป็นบทสรุปชีวประวัติของเหียนซีซาน สำหรับอิงเหลียนลำดับที่ 8 แม้ว่าไม่มีการกล่าวถึงประวัติผู้แต่ง แต่อิงเหลียนบทนี้มีคุณค่าที่สุดของวัดฉือฉาง ซึ่งสะท้อนความสามารถของผู้แต่ง ดังนั้น จากการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า อาจารย์เยว่จิงอาจจะเป็นอดีตทหารกั๋ว

หมินตั้งเช่นเดียวกับพระอาจารย์โพธิ์แจ้ (普淨大師) และรู้จักกับจ่าจิ้งเต๋อ และ เหียนซีซาน ซึ่งเป็นอดีตทหารระดับสูงของกั๋วหมินตั้ง เมื่อทั้งสองท่านมาเยี่ยมที่วิหารเล็ก ๆ อย่างวัดฉื่อฉางจึงได้จารึกอิงเหลียนไว้ที่นี้

จากการวิจัยการประเมินทั้ง 3 ด้าน สามารถแสดงตารางสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการประเมินคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

หัวข้อการประเมิน	ประเภทคำที่เหมือนกันและอยู่ตำแหน่งเดียวกัน	ระเบียบฉันทลักษณ์เคร่งครัด	ระเบียบฉันทลักษณ์ไม่เคร่งครัด	ความพิถีพิถันในการใช้คำศัพท์	คุณค่าทางประวัติศาสตร์
ลำดับของอิงเหลียน	2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14	2,8,11,14	6,7,9,10,13	6,7,8,9,11,13	6,7,8,9
จำนวน	12	4	5	6	5

หมายเหตุ อิงเหลียนลำดับ 6,7 ซึ่งเป็นอิงเหลียนที่แต่งโดยเจ้าอาวาสท่านแรกอาจารย์เย่วจิง ทั้งสองบทนี้สลักอยู่บนเสาต้นเก่าของวิหาร ตามวิธีการอ่านอิงเหลียนจากขวาไปซ้าย อักษรตัวสุดท้ายของอิงเหลียนจะไม่ถูกต้องตามระเบียบฉันทลักษณ์ แต่ถ้านำเสาสลับซ้ายขวาก็จะมีความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ นอกจากนี้ ยังสังเกตได้ว่าชื่อผู้แต่งปรากฏอยู่ด้านขวาของวรรคที่สอง ซึ่งปรกติจะต้องอยู่ข้างซ้ายของวรรคที่สอง และชื่อผู้แต่งเป็นงานเขียนด้วยสี แต่ไม่ได้แกะสลักเหมือนบทอิงเหลียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสันนิษฐานว่าเสาดรชนี้อาจวางผิดตำแหน่งเมื่อครั้งนำเสาดิมมาประกอบกับอาคารใหม่ รวมถึงมีการเพิ่มชื่อผู้แต่งหลังจากที่สร้างอุโบสถใหม่

อิงเหลียนลำดับที่ 8 ซึ่งเป็นอิงเหลียนที่แต่งโดย จ่าจิ้งเต๋อ มีตัวอักษรสองตัวอักษร ได้แก่ เจ็ด ซี (七) หนึ่ง อี (一) เป็นเสียงฉันทลักษณ์ เจ้อ ทั้งสองตัว ดังนั้น สองตัวอักษรนี้ไม่ถูกต้องตามระเบียบฉันทลักษณ์ แต่อิงเหลียนบทนี้น่าจะได้แรงบันดาลใจจากสิ่งแวดล้อมของวิหารเก่า ซึ่งเป็นเจดีย์บูรพาจารย์ 7 ชั้นกับระฆังในวัด เจดีย์บูรพาจารย์ของปัจจุบันเป็นสีขาวและมีแค่ 5 ชั้น ซึ่งเป็นสีเดียวกับอุโบสถใหม่ เชื่อว่าเป็นเจดีย์ที่สร้างใหม่ ส่วนระฆังคงยังไม่ได้ปฏิสังขรณ์เหมือนเดิม

ภาพที่ 2-19 ภาพอิงเหลียน 14 บทที่ปรากฏในวัดฉือฉาง
ภาพถ่ายโดย หลี่เซียวเซียว (ถ่ายเมื่อ 3 มกราคม 2566)

อภิปรายผล

จากการศึกษาอิงเสียงของวัดฉือฉาง พบว่า อิงเสียงจะมีการเปลี่ยนแปลงของคุณค่าตามยุคสมัย โดยเฉพาะในด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์และคุณค่าทางเสียงฉันทลักษณ์ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงบทบาทของอิงเสียงในวัดฉือฉาง

1. ด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์

อิงเสียงในวัดจีนของประเทศไทยไม่ได้เป็นเพียงแค่สิ่งตกแต่งเพื่อแสดงให้เห็นถึงกลิ่นไอวัฒนธรรมจีน แต่ยังทำหน้าที่บันทึกความเป็นมาของวัดด้วย จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของงานศิลปะอิงเสียงอย่างชัดเจน อิงเสียงของวิหารเก่าจะมีการบอกความเป็นมาของวัดในหลาย ๆ ด้าน การใช้คำสละสลวย แต่อิงเสียงของอุโบสถใหม่จะใช้คำทั่วไปที่มาจากคัมภีร์พุทธมหายาน มีผลในการเผยแพร่ศาสนา แต่ไม่มีผลต่อการบันทึกประวัติศาสตร์

2. ด้านระเบียบเสียงฉันทลักษณ์

ตามผลการประเมินอิงเสียงในวัดฉือฉาง อิงเสียงในวัดนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน กลุ่มที่ 1 คือ อิงเสียงลำดับที่ 2 6 7 8 9 ซึ่งเป็นอิงเสียงที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานและมีคุณค่าทางวรรณกรรมสูง กลุ่มที่ 2 คือ อิงเสียงลำดับที่ 10 11 13 14 กลุ่มนี้เป็นอิงเสียงประกอบรูปเคารพองค์เทพเจ้า โครงสร้างของอิงเสียงได้ผ่านมาตรฐานของกฎระเบียบการแต่งอิงเสียง บางบทมีความพิถีพิถันในการใช้คำศัพท์ อิงเสียงที่พบหน้ารูปเคารพองค์เทพ มักเป็นการสรรเสริญองค์เทพเจ้า ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการการสร้างต่างกัน จึงไม่จำเป็นต้องมีข้อมูลประวัติวัด ส่วนกลุ่มที่ 3 คือ อิงเสียงลำดับที่ 1 3 4 5 12 อิงเสียงในกลุ่มนี้อาจจะแต่งหลังจากที่อุโบสถใหม่สร้างเสร็จ ความหมายของอิงเสียงมีการบอกการผสมผสานระหว่างลัทธิเต๋า กับศาสนาพุทธ ซึ่งนับว่ามีคุณค่าทางด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมจีนเป็นมาก แต่ทว่าการแต่งอิงเสียงไม่ได้เป็นไปตามระเบียบฉันทลักษณ์ โดยเฉพาะในอิงเสียงลำดับที่ 1 ซึ่งตั้งอยู่ที่หน้าประตูของวัด มีเพียงตัวอักษรของสองวรรคที่เท่ากัน นอกเหนือจากนั้นไม่มีการทำตามระเบียบฉันทลักษณ์ของอิงเสียงเลย

3. การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของอิงเสียง

วัฒนธรรมอิงเสียงได้มาโดยการศึกษาภาษาจีนแบบเก่า แต่ในสมัยปัจจุบัน การเรียนการสอนภาษาจีนจะไม่ได้มุ่งเน้นแต่สอนการแต่งกลอนกวี การแต่งหรือการอ่านกลอนกวีกลายเป็นแค่วิชาหนึ่งของการศึกษาภาษาจีน ดังนั้น อิงเสียงที่เขียนใหม่หลังจากการสร้างอุโบสถใหม่จึงมีคุณค่าทางด้านวัฒนธรรมน้อยลง เจ้าอาวาสและพุทธศาสนิกชนรุ่นหลังเป็นคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้สืบทอดวัฒนธรรมอิงเสียง แต่ด้วยเหตุที่ว่าวัฒนธรรมเป็นระบบที่สมบูรณ์ อิงเสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรมจีน จึงสามารถปรากฏอิงเสียงใหม่ในอุโบสถที่สร้างใหม่ ในสมัยปัจจุบัน บทบาทของอิงเสียงในวัดฉือฉางเปลี่ยนจากสื่อที่บันทึกข้อความของวัฒนธรรมกลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่แสดง ลักษณะเป็นเงินสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงนี้ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงประเภทของสื่อตามทฤษฎีสื่อของHerbert Marshall McLuhan อิงเสียงบนต้นเก๋ามีความหมายที่ลึกซึ้ง สามารถเชื่อมโยงกับประวัติของผู้แต่งได้ รูปแบบตัวอักษรมีความหลากหลาย ผู้ชมยังสามารถเห็นถึงความเป็นมาของวัดฉือฉางจากความหมายของอิงเสียงได้ สรุปได้ว่า อิงเสียงบนต้นเก๋เป็นสื่อเย็น แต่เนื่องจากความรู้ภาษาจีนแบบเก่าของผู้แต่งและผู้ชมน้อยลง อิงเสียงที่แต่งใหม่ของอุโบสถใหม่ จึงมีความหมายที่ตายตัวและไม่สามารถสร้างแรงบันดาลใจกับผู้ชมได้ กล่าวคือ อิงเสียงที่แต่งใหม่ให้ความคมชัดมากขึ้น อิงเสียงจากวัฒนธรรมที่มีชีวิตกลับกลายเป็นเพียงแค่ศิลปะตกแต่งภายในวัด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาประวัติของวัดฉือฉางและความหมายของอิ่งเหลียนที่ปรากฏบนเสาของวิหารเก่า ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นประวัติศาสตร์ที่ไม่ถูกบันทึกไว้ และด้วยเหตุที่วัดฉือฉางเป็นโบราณสถาน จึงประสบกับความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อคุณค่าและความแท้ของวัดฉือฉาง (ภากร ฉัตรเจริญสุข, 2015: 222) อิ่งเหลียนที่จารึกบนเสาต้นเดิมของวิหารเก่ามีการวางผิดตำแหน่ง รวมถึงมีตัวอักษรที่สูญหายไปแต่ไม่ได้รับการปฏิสังขรณ์ให้เหมือนเดิม

จากการศึกษาความหมายของอิ่งเหลียนในวัดฉือฉาง พบว่าอิ่งเหลียนที่แต่งก่อนขึ้นอุโบสถใหม่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของวัดหรือประวัติผู้แต่ง ตลอดจนมีความถูกต้องตามฉันทลักษณ์การแต่งอิ่งเหลียน ส่วนอิ่งเหลียนที่แต่งหลังจากอุโบสถใหม่สร้างเสร็จแล้ว จะมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความเชื่อของจีนหรือความยิ่งใหญ่ของพระพุทธศาสนา แต่โครงสร้างของอิ่งเหลียนเหล่านี้อาจไม่เป็นไปตามกฎต๋ยจั้ง

อนึ่ง ผู้วิจัยพบว่า คุณค่าของอิ่งเหลียนลดน้อยลงตามกาลเวลา อิ่งเหลียนที่มาจากวิหารเก่ามีความหมายลึกซึ้ง สามารถนำสิ่งรอบตัวหรือประวัติส่วนตัวมาเชื่อมโยงกับแนวคิดของศาสนาพุทธได้ การใช้คำพิถีพิถันและมีการนำสำนวนสุภาพมาใช้ในการแต่งกลอน แต่อิ่งเหลียนที่แต่งหลังจากการสร้างอุโบสถใหม่ จะใช้คำศัพท์ทั่วไปหรือคำศัพท์ที่มาจากคัมภีร์โดยตรง รวมถึงไม่สามารถรักษาความถูกต้องตามระเบียบฉันทลักษณ์ได้ เนื่องจากผู้แต่งรุ่นแรกมีความเชี่ยวชาญและอัจฉริยภาพทางภาษาจีนโบราณ แต่หลังจากทศวรรษ 60 ระบบการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงมาก ซึ่งลดการสอนภาษาจีนแบบเก่าและมุ่งเน้นไปที่คำประพันธ์จีนสมัยใหม่ ภาษาจีนกลางที่ใช้ในปัจจุบันได้ตัดเสียงฉันทลักษณ์ 入 (入) ออก ยิ่งทำให้ผู้แต่งรุ่นใหม่เกิดความสับสนในการจัดโครงสร้างฉันทลักษณ์

ตามลักษณะของวัฒนธรรม อิ่งเหลียนในวัดฉือฉางมีการปรับตัวจากสื่อเย็นเป็นสื่อร้อน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่เพิ่มบรรยากาศเป็นจีน การเปลี่ยนแปลงของอิ่งเหลียนทำให้วัฒนธรรมนี้อยู่รอดได้ในสมัยใหม่ของสังคมไทย

ข้อเสนอแนะ

กลอนคู่รูปแบบอิ่งเหลียนเป็นงานศิลปะตกแต่งสถาปัตยกรรมภายนอก ซึ่งมีโอกาสเกิดความเสียหายสูง ดังนั้น ควรมีการศึกษากลอนคู่รูปแบบอิ่งเหลียนของสถานที่อื่น เช่น ศาลเจ้า วัดเต๋า วัดนิกายอนันม มูลนิธิจีน สมาคมจีน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลอิ่งเหลียนทั้งหมดที่อยู่ในประเทศไทย ตลอดจนสร้างฐานข้อมูลรูปภาพอิ่งเหลียนของประเทศไทย รวมทั้งเพื่อความสะดวกต่อการทำวิจัยของผู้ที่สนใจงานศิลปะกลอนคู่รูปแบบอิ่งเหลียนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี กฤตโตปการกิต. (2019). *กลวิธีทางวาทศาสตร์ในคำขวัญสิ่งแวดล้อมภาษาจีน*. มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- ถาวร สิกขโกศล. (2009). เฝียนเหวิน: คำประพันธ์พิเศษของจีน. *วารสารจีนศึกษา*, 2009(2), 134-140.
- ภากร ฉัตรเจริญสุข. (2015). *คุณค่าและการเปลี่ยนแปลงของวัดจีน ในสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย กรณีศึกษา: วัดจีนในกรุงเทพฯ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชณี สวัสดิ์ตยวงศ์. (2004). ป้ายมงคลจีน เทียวฟู และต๋วยเหลียน. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 23(2), 46-59.
- พระภาณุวัฒน์ เลิศประเสริฐพันธ์. (2018). *การบริหารจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุพจน์ อภิภูยานนท์. (2000). *แนวความคิดในการออกแบบวัดจีนในประเทศไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 郭憲鈴. (2022). 又是一個不得不的選擇. 大成報郭憲鈴專欄 1.2.2022.
- 柳紅玲. (2011). 論楹聯與我國傳統文化的繼承發展. *Journal of Shandong Youth University of Political Science issue*, 149, 158-160.
- 王永寬. (2011). 桃符演变为春联的文化探讨. *河南教育學院學報 (哲學社會科學版)*, 2011(2), 8-12.
- 周敏. (2011). *周阿姨的故事*. 商周出版.
- Larry A Samovar, Richard E Porter. (2010). *跨文化傳播: 第四版*. 中國人民大學出版社.
- Herbert Marshall McLuhan. (2000). *理解媒介*. 商務印書館.